

Vervolgaanpak laaggeletterdheid 2020 – 2024

Tel mee met Taal

In Nederland hebben 2,5 miljoen mensen **moeite met lezen of met rekenen**. Ze vinden het vaak ook moeilijk een **computer of smartphone** te gebruiken. Om mee te kunnen doen in onze samenleving, heb je deze vaardigheden wél nodig. Daarom noemen we dit basisvaardigheden. Mensen met weinig **basisvaardigheden** vinden moeilijker betaald werk. Ze krijgen vaker geldproblemen. En zij hebben vaker last van hun gezondheid.

De overheid vindt dat iedereen het recht heeft om mee te kunnen doen. Daarom geeft de overheid de komende jaren **extra geld** uit aan de basisvaardigheden van kinderen en volwassenen. Met het programma **Tel mee met Taal** voert de overheid deze plannen uit.

Ieder jaar geeft de overheid al 60 miljoen euro uit aan opleidingen voor volwassenen. Het gaat om cursussen taal, rekenen en digitale vaardigheden. De komende 5 jaar geven we extra geld uit: ieder jaar 25 miljoen euro. Hiermee helpen wij volwassenen die moeite hebben met basisvaardigheden. En we helpen kinderen met een taalachterstand. Dit doen we samen met gemeenten, bibliotheken, werkgevers, mensen in de zorg en maatschappelijke organisaties. En met de mensen zelf. Zo dragen we samen bij aan een vaardiger Nederland.

We hebben 3 doelen:

Doel 1: Meer mensen aan de slag met taal, rekenen en digitale vaardigheden

Iedereen is uniek. De één kan het beste les krijgen op zijn werk. Een ander doet dit liever thuis, in de bibliotheek of in een buurthuis. Wij willen mensen helpen op een manier die bij hen past. Dat doen we dichtbij huis, in de buurt waar ze wonen. Overal in Nederland.

We gaan meer mensen helpen met de vaardigheden die ze moeilijk vinden. We hebben extra aandacht voor mensen die Nederlands als moedertaal hebben.

Doel 2: Weten wat werkt

Overal in het land verzamelen we informatie over het lesaanbod en hulp aan mensen met weinig basisvaardigheden. Hoeveel mensen hebben lessen gevolgd? Wat hebben de deelnemers geleerd? We gaan de resultaten met elkaar vergelijken. En we zorgen ervoor dat iedereen de resultaten kan bekijken. Bijvoorbeeld op een website.

Iedere gemeente gaat informatie over het aantal deelnemers aan lessen verzamelen. Ook gaan gemeenten onderzoeken welk lesaanbod het beste werkt. Met deze informatie wordt de kwaliteit van de lessen steeds beter.

Doel 3: Goede hulp in elke gemeente

Gemeenten doen al veel om mensen te helpen die moeite hebben met basisvaardigheden. Zij doen dit samen met scholen, werkgevers, bibliotheken, de zorg en maatschappelijke organisaties. Maar dit kan nog beter. Nog niet elke gemeente doet mee. Dat willen we veranderen.

We willen dat binnen 5 jaar elke gemeente meedoet. Dat ze iedereen kunnen helpen die moeite heeft met basisvaardigheden. Kinderen én volwassenen.

Wat gaan we doen?

10 maatregelen

We nemen de komende periode 10 maatregelen. Zo kunnen we mensen die moeite hebben met de basisvaardigheden nog beter helpen.

1 We zoeken naar **nieuwe manieren om meer mensen te bereiken**. We hebben extra aandacht voor mensen met Nederlands als moedertaal. Taalambassadeurs helpen ons hiermee. Zij hadden vroeger zelf moeite met basisvaardigheden. Zij kunnen ons dus makkelijker met mensen in contact brengen. Ook zorgen **taalambassadeurs** ervoor dat organisaties begrijpelijker gaan communiceren. Via **nieuwe communicatiecampagnes** vinden we mensen die we eerst niet konden vinden. Bijvoorbeeld via sociale media. We onderzoeken hoe we mensen die moeite hebben om een website van de overheid te gebruiken, hierbij kunnen helpen. Bijvoorbeeld door hen te verwijzen naar lessen die ze kunnen volgen in de buurt. Ook geven we extra aandacht aan kinderen en jongeren die een taalachterstand kunnen krijgen.

2 We maken **afspraken met de gemeenten**. We vinden het belangrijk dat elke gemeente goede ondersteuning biedt. Ook spreken we af dat elke gemeente informatie verzamelt over het aantal mensen dat zij helpen. Zo leren gemeenten van elkaar.

3 Gemeenten krijgen **extra geld om de afspraken uit te voeren**. We laten onderzoeken wat gemeenten met het extra geld doen. Dit doen wij samen met de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

4 Er komt een **landelijk programma om gemeenten te helpen**. Gemeenten krijgen bijvoorbeeld hulp om taalmaatjes te trainen. Ook helpen we gemeenten mensen te vinden die moeite hebben met basisvaardigheden. Medewerkers van gemeenten krijgen training over de manier waarop ze mensen met weinig basisvaardigheden kunnen helpen.

5 We geven ieder jaar 3 miljoen euro **subsidie aan werkgevers**. Zij besteden dit geld aan opleidingen basisvaardigheden op de werkvloer.

6 We werken aan **leesbevordering bij kinderen en helpen gezinnen**. Dit blijven we doen. We geven bovendien ieder jaar ruim 2 miljoen euro extra uit om ouders te bereiken die moeite hebben met taal.

7 We geven 500.000 euro per jaar uit om de **kwaliteit van taalhuizen en taalpunten** te verbeteren. Cursusaanbieders zorgen er zelf voor dat de kwaliteit van hun aanbod goed is. Zij worden ook onderzocht door mensen van buitenaf.

8 Er komt een **expertisecentrum basisvaardigheden**. Dit centrum zorgt ervoor dat de kwaliteit van lessen verbetert. Er wordt bijvoorbeeld onderzoek gedaan naar nieuwe manieren om deelnemers voor lessen te werven. Ook organiseert het expertisecentrum bijeenkomsten voor gemeenten en werkgevers om kennis te delen. Tot slot komt er extra geld voor docenten die speciaal getraind zijn om les te geven aan mensen die Nederlands als moedertaal hebben.

9 We maken de **resultaten** van de aanpak van laaggeletterdheid openbaar. Dit doen wij via een website. Iedereen kan deze website bekijken.

10 We geven ieder jaar 700.000 euro uit aan **nieuwe ideeën, kennisdeling en het laten zien van goede voorbeelden**.

Rijksoverheid

Iedereen moet kunnen meedoen in onze samenleving

Maar te veel mensen hebben nog moeite met lezen, rekenen en het gebruiken van een computer of smartphone. Om mee te kunnen doen, heb je deze vaardigheden wél nodig. Daarom gaan we:

Nederlands als 1e taal	Kwaliteit	Gemeenten
Méer mensen helpen, vooral kinderen en mensen met Nederlands als moedertaal.	Investeren in kwaliteit. Zodat effectieve lessen voor iedereen beschikbaar zijn.	Het budget voor gemeenten vergroten. Voor een ambitieuze aanpak overal in Nederland.

2020-2024

€ 60 miljoen + 25 miljoen

per jaar voor het verbeteren van basisvaardigheden.

jaarlijks budget volwasseneducatie aanvullend budget.

Zo dragen we bij aan een vaardiger Nederland

Dit doen we samen met

